

Sprawozdanie z działalności

Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kotuniu za 2021 r.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, która została powołana w celu udzielania wsparcia osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, której nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości poprzez własne zaangażowanie, współpracę z pracownikiem socjalnym oraz instytucjami do tego powołanymi. Celem współpracy jest poprawa własnego życia oraz integrowanie się ze społeczeństwem. Brak współudziału i aktywności w rozwiązywaniu swoich problemów może stanowić podstawę do zmniejszenia pomocy bądź odmowy udzielenia pomocy.

I. ZAKRES DZIAŁANIA OŚRODKA

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej działa i realizuje i wykonuje zadania na podstawie obowiązujących przepisów prawa, a w szczególności w oparciu o:

- 1) ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym;
- 2) ustawę z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych
- 3) ustawę o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. z uwzględnieniem podziału na następujący typ zadań:
 - a) zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym,
 - b) zadania własne gminy

Zadania własne Ośrodek realizuje na podstawie Uchwały Nr XIII/77/00 Rady Gminy w Kotuniu z dnia 6 marca 2000 r. w sprawie upoważnienia Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kotuniu do przyznawania i udzielania świadczeń pomocy społecznej z zadań własnych gminy oraz upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej Nr OK.0113/3/04 z dnia 04.05.2004 r.

c) zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane na podstawie upoważnienia Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej do podejmowania decyzji administracyjnych z zakresu zadań zleconych (Uchwała Nr VIII/55/91 Rady Gminy w Kotuniu z dnia 21 marca 1991 r.

4) świadczeń rodzinnych, które są wykonywane jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. Ośrodek wykonuje powyższe zadanie na podstawie Upoważnienia Wójta Gminy Kotuń w sprawie upoważnienia Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do prowadzenia postępowania i podpisywania decyzji w sprawach o świadczenia rodzinne nr OK.0113/2/04 z dnia 4.05.2004 r.

5) świadczeń z funduszu alimentacyjnego, które są wykonywane jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym alimentów. Ośrodek wykonuje powyższe zadanie na podstawie

Upoważnienia Wójta Gminy Kotuń nr ROP 0113/3/08 z dnia 08.08.2008 r. do prowadzenia postępowania w sprawach ustalenia prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także do wydawania decyzji w tych sprawach, Uchwały Nr XX/108/08 Rady Gminy w Kotuniu z dnia 29 września 2008 r. w sprawie upoważnienia do załatwiania spraw indywidualnych z zakresu administracji publicznej, w tym do wydawania decyzji administracyjnych i postanowień w sprawach dot. pomocy osobom uprawnionym do alimentów. oraz Uchwały Nr XXIV/145/09 Rady Gminy w Kotuniu z dnia 23 lutego 2009 r. w sprawie udzielenia upoważnienia Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych.

6) zasiłków dla opiekunów, które są wykonywane jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej zgodnie z ustawą z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów. Ośrodek wykonuje powyższe zadanie na podstawie Zarządzenia Nr 27/2014 Wójta Gminy Kotuń z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie upoważnienia Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych w sprawach dla opiekunów.

7) przyznania Karty Dużej Rodziny zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny. Ośrodek realizuje powyższe zadanie na podstawie Zarządzenia Nr 32/2014 r. Wójta Gminy Kotuń z dnia 20 czerwca 2014 r. w sprawie upoważnienia kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kotuniu do prowadzenia postępowań w sprawach związanych z przyznaniem Karty Dużej Rodziny, w tym wydawania decyzji administracyjnych.

8) przeciwdziałania przemocy w rodzinie zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. wsparcia rodziny zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. Zadania w tym zakresie były realizowane na podstawie Uchwały Nr XIV/90/12 Rady Gminy Kotuń z dnia 20 lutego 2012 r. w zakresie wyznaczenia Ośrodka do realizacji zadań wynikających z wspierania rodziny oraz Zarządzenia Nr 58/2012 Wójta Gminy Kotuń

9) z dnia 30 grudnia 2011 r. w sprawie udzielenia Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kotuniu upoważnienia do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodziny oraz wydawania w tych sprawach decyzji.

10) profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należących do zadań własnych gminy zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

11) przeciwdziałania narkomanii zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii

12) ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej ze środków publicznych oraz Upoważnienia Wójta Gminy Kotuń Nr ROP 070.3.2015 z dnia 31.03.2015 r. w sprawie upoważnienia kierownika Ośrodka do prowadzenia postępowania i wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach dotyczących potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej dla osób innych niż ubezpieczone.

13) ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Zadania w tym zakresie były realizowane na podstawie Zarządzenia Nr 12.2016 Wójta Gminy Kotuń z dnia 22 lutego 2016 r. w sprawie wyznaczenia jednostki organizacyjnej właściwej do

realizacji zadań z zakresu świadczenia wychowawczego oraz upoważnienia kierownika tej jednostki do prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych w tym zakresie.

- 14) Ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”
- 15) Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego.
- 16) Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku o Prawo ochrony środowiska
- 17) Innych przepisów oraz zadań na podstawie Uchwał Rady Gminy , zawartych umów i porozumień.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kotuniu w 2021 r. zadania z pomocy społecznej realizował poprzez:

- ✓ Systemowe i kompleksowe udzielanie wsparcia osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji, której nie są w stanie samodzielnie pokonać,
- ✓ Podejmowanie zadań zmierzających do usamodzielnienia się osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem,
- ✓ Analizę i ocenę zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- ✓ Opracowywanie i realizację programów unijnych.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje osobom posiadającym obywatelstwo polskie oraz jednocześnie zamieszkującym na terenie Gminy Kotuń. Prawo takie przysługuje również cudzoziemcom, jednakże po spełnieniu odrębnych warunków wskazanych w ustawie.

Świadczenia z pomocy społecznej udzielane są na wniosek:

1. osoby zainteresowanej,
2. jej przedstawiciela ustawowego,
3. innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego.

Pomoc społeczna może być także udzielona z urzędu, po uzyskaniu zgody osoby, której wsparcie ma być udzielone.

II . STRUKTURA ORGANIZACYJNA OŚRODKA

W 2021 r. struktura funkcjonowania GOPS nie uległa zmianie, szczegółową strukturę organizacyjną określa poniższy schemat:

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA OSÓB	W PRZELICZENIU NA PEŁNE ETATY
OGÓŁEM	10	10
z tego: kierownicy	1	1,00
pracownicy socjalni ogółem, z tego:	4	4,00

specjalista pracy socjalnej	4	4,00
pracownik socjalny	0	0,00
w tym: w rejonach opiekuńczych	4	4,00
pracownicy wykonujący usługi opiekuńcze	1	1,00
główna księgowa	1	1,00
kasjerka	0	0
Inspektorzy ds. świadczeń rodzinnych i FA	2	2,00
Asystent rodziny	1	1,00

Ponadto na umowę zlecenie Ośrodek zatrudniał:

- 1) psychologa (10 godz. tygodniowo)
- 2) opiekunkę domową (40 godz. tygodniowo w zależności od potrzeb)
- 3) 2 terapeutów świadczących Specjalistyczne Usługi Opiekuńcze (po 15 godz. miesięcznie)

III. ŚWIADCZENIA RODZINNE

System świadczeń rodzinnych jest systemem poza ubezpieczeniowym zorganizowanym na zasadzie zaopatrzeniowej, finansowanym z budżetu państwa. W Gminie Kotuń realizacją świadczeń rodzinnych zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

W ramach realizacji świadczeń rodzinnych zgodnie z ustawą z dnia 23 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych świadczenia rodzinne pobierało w 2021 r. 448 rodzin.

Ogółem na świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny wydatkowano 3.262 442,00 zł.

W ramach realizacji ustawy o świadczeniach rodzinnych przyjętych zostało 493 wnioski o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych i tyle samo zostało wydanych decyzji dotyczących ustalenia prawa do w/w świadczeń.

W ramach realizacji ustawy o osobom uprawnionym do funduszu alimentacyjnego wpłynęło 30 wniosków o ustalenie prawa do funduszu alimentacyjnego i tyle samo zostało wydanych decyzji dotyczących ustalenia prawa do w/w świadczeń.

Rodzaje świadczeń i środki finansowe na ten cel przedstawiają się następująco:

- zasiłki rodzinne przyznane dla 273 rodzin w tym na 584 dzieci na kwotę – **722 273,87 zł.**
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka otrzymały 27 osoby na kwotę **26 876,45 zł**
- dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego przyznano 16 osobom na kwotę **68 118,94 zł**

- dodatki z tytułu samotnego wychowywania dziecka zostały przyznano 28 osobom na kwotę **52 288,77 zł**
- dodatki z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego otrzymywało 37 osób na kwotę **40 952,91 zł**
- dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego przyznano 389 osobom na kwotę **37 119,41 zł**
- dodatki na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła przyznano 3 rodzinom na kwotę **3 390,00 zł**
- dodatki na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w których znajduje się szkoła przyznano 99 rodzinom na kwotę **67 975,37 zł**
- dodatki z tytułu wychowywania w rodzinie wielodzietnej otrzymało 92 rodziny na kwotę **132 220,32 zł**
- zasiłki pielęgnacyjne zostały przyznane dla 157 osób na kwotę **406 427 zł**
- świadczenia pielęgnacyjne otrzymało 36 osób na kwotę **840 850,00 zł**
- specjalny zasiłek opiekuńczy przyznano 6 osobom na kwotę **48 006,00 zł**
- jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia dziecka otrzymało 63 rodzin na kwotę **63.000,00 zł**
- świadczenia z funduszu alimentacyjnego otrzymało 22 rodziny na kwotę **171 064,22 zł**
- liczba dłużników alimentacyjnych w gminie – **32 osoby**
- składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznym oraz na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników opłacono za 32 osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne na kwotę **207 256,00 zł**
- składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznym oraz na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników opłacono za 7 osób pobierających specjalny zasiłek opiekuńczy **14 576,08 zł**
- świadczenia rodzicielskie pobierało 23 kobiet na kwotę **260 045,00 zł**.

Ponadto opłacono składki na ubezpieczenie zdrowotne za 21 osoby pobierających świadczenia opiekuńcze na kwotę **35 864,12 zł**.

IV. Świadczenia wychowawcze.

Ogółem na świadczenia wychowawcze wydatkowano 9 923 237,00 zł.

Od 2016 r. w tutejszym Ośrodku realizowany jest Program RODZINA 500+, który gwarantuje regularne wsparcie dla rodziców wychowujących dzieci. Świadczenia wychowawcze w 2021 r. wypłacono 1 011 rodzinom na 1 762 dzieci w łącznej kwocie **9 839 599,28 zł**.

V. Fundusz alimentacyjny

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do 18 roku życia, a w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia 25 roku życia lub w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności bez względu na wiek przy spełnieniu kryterium dochodowego. Zgodnie z art. 27 ust. 1 i 2 dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z odsetkami ustawowymi. Organ właściwy wierzyciela wydaje po zakończeniu okresu świadczeniowego decyzję administracyjną w sprawie zwrotu przez dłużnika należności z tytułu otrzymanych przez osoby uprawnione do alimentów.

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych.

Działania wobec dłużników alimentacyjnych przewidziane w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów podejmuje organ właściwy dłużnika tj. wójt właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dłużnika alimentacyjnego. Działania wobec dłużników alimentacyjnych podejmowane są na wniosek organu właściwego wierzyciela ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej. Postępowanie wobec dłużnika alimentacyjnego ma na celu poprawę skuteczności w egzekwowaniu zaległych alimentów.

W ramach realizacji ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów:

- rozliczano należności dłużników alimentacyjnych poprzez ustalanie zadłużeń dłużników alimentacyjnych (liczba dłużników w gminie – 32
- rozliczono wpłaty od komorników sądowych oraz dłużników alimentacyjnych w łącznej liczbie 127 wpłat na łączną kwotę **58 628,38 zł.**
- skierowanych zostało 10 wniosków o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych do organów właściwych z terenów innych gmin.
- przeprowadzono 12 wywiadów z dłużnikami alimentacyjnymi, w trakcie których odebrano od nich oświadczenia o stanie majątkowym oraz sytuacji rodzinnej i finansowej dłużników
- przekazano komornikowi sądowemu 32 informacje mające wpływ na egzekucję należności pochodzących z wywiadu alimentacyjnego, a także otrzymanych od wierzycieli oraz wynikających z posiadanych przez GOPS dokumentów
- zobowiązano 7 dłużników do zarejestrowania się w PUP jako bezrobotny lub poszukujący pracy, po czym skierowano 5 informacji o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużników
- skierowano 10 zawiadomień do Policji o popełnieniu przestępstwa
- skierowano do komorników sądowych 6 zapytań dotyczących posiadanych informacji o dłużnikach alimentacyjnych

W 2021 r. Ośrodek prowadził postępowanie administracyjne w zakresie nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych, w wyniku których odzyskał **15 159,00 zł.**, w tym do budżetu Państwa przekazano 2 679,00 zł.

VI. Karta Dużej Rodziny

W ramach realizacji ustawy o Karcie Dużej Rodziny przyjęto 44 wnioski o wydanie karty złożonych przez 44 rodziny. W związku z przyjętymi wnioskami wydanych zostało 120 Kart Dużej Rodziny. łączny koszt realizacji wynosi **555,00 zł**.

VII. Składki na ubezpieczenie zdrowotne

Ponadto opłacono składki na ubezpieczenie zdrowotne za 22 osoby pobierających świadczenia opiekuńcze na kwotę **33 636,00 zł**.

VIII . PROGRAM „CZyste Powietrze”

Osoby fizyczne, które zamierzają złożyć wniosek o przyznanie podwyższonego poziomu dofinansowania do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zgłaszały się do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej o wydanie zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na 1 członka gospodarstwa domowego. W 2021 r. GOPS wydał 33 zaświadczenia, w tym 31 zaświadczeń dla gospodarstw wieloosobowych oraz 2 zaświadczenia dla gospodarstw jednoosobowych.

IX. POMOC SPOŁECZNA

W 2021 r. system pomocy społecznej objął wsparciem 179 rodzin, których przebywało 478 osoby. Rodziny te korzystały z szeroko rozumianej pomocy społecznej tj. pomocy finansowej, pracy socjalnej, poradnictwa psychologicznego, pomocy w załatwianiu spraw w urzędach, sądach, orzecznictwie do spraw niepełnosprawności, ustalania uprawnień do rent, emerytur. Ponadto pracownicy Ośrodka przeprowadzali wywiady alimentacyjne dla innych ośrodków, wydawali opinie i informacje po przeprowadzeniu wywiadu dla PCPR, Policji, sądów i innych uprawnionych instytucji.

Wśród klientów Ośrodka dominują osoby mające trudności z funkcjonowaniem społecznym, u których występują problemy rodzinne, zdrowotne i prawne. Wiele rodzin szuka w Ośrodku Pomocy informacji na temat możliwości skorzystania ze swoich uprawnień, możliwości formalnych rozwiązań swoich problemów, oczekują wsparcia i zrozumienia. Każda osoba zgłaszająca się osoba jest obsługiwana przez pracownika socjalnego w sposób profesjonalny i zgodnie z etyką zawodową stara się pomóc w rozwiązywaniu problemów

W Gminie Kotuń wg stanu na dzień 31.12.2021 r. zamieszkiwało 8 392 osób. Z dokonanej analizy wynika, że 5,70 % mieszkańców zostało objętych pomocą społeczną.

Głównymi powodami przyznania świadczeń są:

POWODY PRYZNANIA POMOCY

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ		LICZBA RODZIN OGÓŁEM	LICZBA OSÓB W RODZINACH
UBÓSTWO	1	127	329

SIEROCTWO	2	0	0
BEZDOMNOŚĆ	3	2	2
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	4	25	139
W TYM:	5	17	109
WIEŁODZIETNOŚĆ			
BEZROBOCIE	6	40	115
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	7	59	117
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	8	83	172
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.- WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	9	88	284
W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	10	13	41
RODZINY WIEŁODZIETNE	11	11	59
PRZEMOC W RODZINIE	12	4	9
POTRZEBA OCHRONY OFIAR HANDLU LUDŹMI	13	0	0
ALKOHOLIZM	14	39	75
NARKOMANIA	15	0	0
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	16	2	2
TRUDNOŚCI W INTEGRACJI OSÓB, KTÓRE OTRZYMAŁY STATUS UCHODźCY LUB OCHRONĘ UZUPEŁNIAJĄCĄ	17	0	0
ZDARZENIE LOSOWE	18	6	14
SYTUACJA KRYZYSOWA	19	1	1
KLĘSKA ŻYWIOŁOWA LUB EKOLOGICZNA	20	0	0

1. W 2021 r. do pomocy społecznej wpłynęło 921 wniosków.
2. Wszczęto 921 postępowań administracyjnych zakończonych wydaniem decyzji administracyjnej (pomoc wymienioną w punktach 3- 12)

3. Ze specjalistycznych usług opiekuńczych (terapia dzieci autystycznych oraz niepełnosprawnego intelektualnie) skorzystały 2 rodziny (2 dzieci) z 12 osobami w rodzinach w łącznej ilości 225 godzin. Na w/w świadczenia wydatkowano **8 520,00 zł**.
4. Wypłacono zasiłki stałe z tytułu niepełnosprawności lub wieku 32 osobom o liczbie osób w rodzinach 40. Łącznie było to 373 świadczeń na łączną kwotę **207 014,00 zł**.
5. Wypłacono zasiłki okresowe z powodu bezrobocia, długotrwałej choroby i niepełnosprawności 23 osobom o liczbie osób w rodzinie 59. Łącznie było to 92 świadczeń w wysokości **42 220 zł**.
6. 13 osób o liczbie osób w rodzinach 14 objęto usługami opiekuńczymi z powodu długotrwałej choroby i wieku powodujących niesamodzielność w codziennym funkcjonowaniu. Wykonano 6323 godzin usług o łącznej wartości **213 127,00 zł**.
7. Wypłacono zasiłki celowe na łączną kwotę **196 350 zł** – 127 osobom, o liczbie osób w rodzinach 336.
8. W szczególnych przypadkach spowodowanych długotrwałą chorobą oraz wysokimi kosztami leczenia wypłacono zasiłki celowe specjalne 21 osobom o liczbie osób w rodzinach 46 na łączną kwotę **15 450 zł**.
9. Przeprowadzono postępowania administracyjne związane z odpłatnością 8 osób: chorych psychicznie oraz niepełnosprawnych ruchowo w Domach Pomocy Społecznej. Poniesiono odpłatność za pobyt w/w osób w DPS-ach w wysokości **213 304 zł**. Pełen koszt odpłatności za pobyt wyniósł w zależności od typu domu pomocy społecznej w granicach 3500- 4200 zł miesięcznie, natomiast gmina ponosiła odpłatność w wysokości 1 587,9981 do 3 321,56 zł miesięcznie. Wydatki ponoszone przez gminę stanowią uzupełnienia odpłatności mieszkańców DPS.
10. W ramach Programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w 2021 r. objęto 464 osób (w tym dzieci korzystające z bezpłatnych obiadów w szkołach) z 130 rodzin o liczbie osób w rodzinie 348 w tym:
 - a) bezpłatnym dożywianiem w szkołach objęto 116 dzieci z 46 rodzin oraz 1 osobę dorosłą, o łącznej liczbie osób w rodzinach 224. Łącznie wydano 8411 posiłków na kwotę **57 560 zł**. Przeciętny koszt posiłku to około 6,84 zł.
 - b) pomoc finansową z programu Dożywianie otrzymało 130 osób o liczbie osób w rodzinach 348. Wypłacono 334 świadczeń o średniej wysokości zasiłku około 538 zł na łączną kwotę **179 400 zł**.
11. Z 4 osobami (wykonującymi prace społecznie-użyteczne) zawarto kontrakty socjalne, z czego dokonano oceny realizacji i zakończono 4 z nich.
12. Za 29 osoby pobierające zasiłek stały opłacono składki zdrowotne w kwocie **17 614 zł**.
13. Pracownicy socjalni uczestniczyli w 24 interwencjach, w których zachodziło zagrożenie zdrowia i życia osób potrzebujących pomocy. W trakcie interwencji wielokrotnie pracownicy byli narażeni na agresję ze strony osób w stosunku do których podjęto interwencję oraz psów.
14. Z działalności ośrodka sporządzana jest szeroka sprawozdawczość. Za 2021 r sporządzono 193 sprawozdań dotyczących pomocy społecznej, 8 sprawozdań dotyczących świadczeń rodzinnych, 15 sprawozdań dotyczących świadczeń wychowawczych, 4 sprawozdania dotyczące funduszu alimentacyjnego, 4 sprawozdania z Karty Dużej Rodziny.
15. 28 osobom przyznano świadczenie zdrowotne finansowane ze środków publicznych oraz sporządzono do każdej ze spraw metrykę sprawy.
16. 93 rodzinom z 298 osobami w rodzinie udzielono pomocy psychologicznej.

17. Sporządzono 49 wywiadów alimentacyjnych na potrzeby innych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz opinie na zlecenie PCPR i Sądu.

1. PRACA SOCJALNA.

Pomoc w formie pracy socjalnej należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym i nie jest uzależniona od posiadanego dochodu. Praca socjalna skierowana jest na przywróceniu zdolności do samodzielnego funkcjonowania klienta pomocy społecznej. Działalność ta ma na celu ułatwienie funkcjonowania osób i rodzin oraz rozwijanie poczucia własnej wartości poprzez wykorzystywanie możliwości tkwiących w ludziach oraz zasobach lokalnej społeczności. Praca socjalna jest działalnością zawodową opartą na relacji pracownika socjalnego z klientem. To klient i jego problem warunkują powstanie relacji pomocy oraz podjęcie działań naprawczych. Klienci trafiają do pracownika socjalnego w bardzo różny sposób i kierują nimi różne motywacje. Poszukując możliwości wyjścia z trudnej sytuacji są otwarci na współpracę z pracownikiem socjalnym. Mają duże oczekiwania wobec niego i instytucji pomocy, jednak równocześnie mają świadomość konieczności własnego udziału w procesie zmiany swojej sytuacji. Inną grupę stanowią klienci, którzy od instytucji pomocy społecznej oczekują naprawienia ich sytuacji życiowej, traktując oferowane świadczenia, jako im należne i reprezentują postawę roszczeniową wobec pracownika socjalnego. Nie chcą współpracować z pracownikiem socjalnym, oczekują pomocy i rozwiązywania ich problemów bez ich udziału. Wielu klientów pomocy społecznej nie wykazuje zainteresowania i motywacji do zmiany swojej sytuacji. Część z nich nie ma odpowiednich umiejętności do zajęcia się swoimi sprawami. Rodziny są bezradne w prowadzeniu gospodarstwa domowego i organizacji dnia codziennego. Dziedziczona staje się bieda i bierna postawa wobec pracy i nauki. Sposobem na życie jest umiejętnie pozyskiwanie różnorodnych świadczeń. Pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej starają się zmieniać te postawy i wskazywać klientom konieczność przejęcia przez nich odpowiedzialności za siebie i swoją rodzinę. W 2021 pracą socjalną objętych zostało 179 rodzin (478 osoby w rodzinie). W 2021 r. praca socjalna była świadczona m.in. w zakresie wspierania w uzyskiwaniu pomocy ze strony właściwych organów, instytucji i organizacji m.in. polegała na pomocy w wypełnianiu wniosków, informowaniu o różnych uprawnieniach, pomoc w ustaleniu niepełnosprawności poradnictwa wychowawczego, rodzinnego i zawodowego. Ponadto w stanie epidemii pracownicy socjalni zapewniali seniorom, którzy zdecydowali się na pozostanie w domu wsparcia w formie zabezpieczenia artykułów podstawowej potrzeby, w tym artykułów spożywczych oraz środków ochrony osobistej.

Inne najczęściej występujące formy pracy socjalnej:

1. Rozmowy wspierające i motywujące (w szczególności rodzin ubogich i dotkniętych alkoholizmem, osób zwolnionych z zakładu karnego) -179 rodzin
2. Pomoc w ustaleniu stopnia niepełnosprawności -59 rodzin
3. Informowanie o przysługujących uprawnieniach -179 rodzin
4. Organizowanie wsparcia psychologicznego- 93 rodzin
5. Współpraca z kuratorem – 27 rodziny
6. Pomoc w uzyskiwaniu świadczeń (emerytalno- rentowych, alimentów, itp.)- 40 rodziny
7. Współpraca z instytucjami i organizacjami (Policja, PCPR, PUP, Sąd, itp.) – 68 rodzin
8. Współpraca ze szkołą, pedagogiem szkolnym- 114 rodzin
9. Pomoc w uzyskaniu zatrudnienia (wysyłanie cv, korzystanie z Internetu, kserowanie dokumentów, wyszukiwanie wolnych miejsc pracy)- 22 rodzin

10. Uczenie racjonalnego wydatkowania budżetu domowego- 63 rodziny
11. Pomoc osobie bezdomnej w rozwiązywaniu problemu uzależnień i schronienia – 2 rodziny
12. Wsparcie rodzin w zakresie ochrony macierzyństwa- 17 rodzin
13. Pomoc osobom długotrwale chorym i niepełnosprawnym w załatwianiu spraw urzędowych - 83 rodzin.
14. Reprezentowanie podopiecznych GOPS w instytucjach tj. szpital, ZOL, hospicjum, Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności itp. – 59 rodzin.

X. OPIEKA WYTCHNIENIOWA

Ponadto GOPS realizował **Program „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2021** Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, który był finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego –państwowego funduszu celowego. Gmina otrzymała dofinansowanie na realizację świadczenia usług opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej.

Kwota całkowita realizacji Programu „Opieka wytchnieniowa” – 240 446,65 zł.
Kwota dofinansowania z Funduszu Solidarnościowego – 240 446,65 zł.

Realizacja opieki wytchnieniowej polegała na odciążeniu członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także nad osobami dorosłymi ze znacznym stopniem niepełnosprawności poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa. Usługa ta służyła również okresowemu zabezpieczeniu potrzeb osoby niepełnosprawnej w sytuacji, gdy opiekunowie nie mogli wykonywać swoich obowiązków. Na terenie gminy Kotuń programem opieka wytchnieniowa objętych zostało 25 osób niepełnosprawnych.

Program kierowany był do członków rodzin lub opiekunów, którzy sprawowali bezpośrednią opiekę nad:

- dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności,
- osobami niepełnosprawnymi ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz orzeczeniami równoważnymi.

W ramach realizacji Programu członkowie rodzin lub opiekunowie sprawujący bezpośrednią opiekę nad w/w osobami niepełnosprawnymi, mogli skorzystać z doraźnej, czasowej pomocy w postaci **usługi opieki wytchnieniowej**, która była świadczona nieodpłatnie w ramach pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej w limicie 240 godzin. Na terenie Gminy Kotuń wsparciem w formie opieki wytchnieniowej objętych zostało 25 opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad niepełnosprawnym członkiem rodziny.

Gmina umożliwiła osobie niepełnosprawnej lub członkowi rodziny samodzielny wybór osoby, która świadczył usługę opieki wytchnieniowej.

XI. PIECZA ZASTĘPCZA

Podstawę prawną działań w zakresie pieczy zastępczej stanowi ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ustawodawca wyróżnił dwie formy pieczy zastępczej: rodzinną pieczę zastępczą oraz instytucjonalną pieczę zastępczą. Rodzinną pieczę zastępczą tworzą rodziny zastępcze spokrewnione, rodziny zastępcze niezawodowe, rodziny zastępcze zawodowe oraz rodzinne domy dziecka, jednak na terenie powiatu Siedleckiego nie funkcjonuje Rodzinny Dom Dziecka. Z uwagi na umieszczenie 8 dzieci w 6 rodzinach zastępczych oraz

za 1 dziecko umieszczone w placówce opiekuńczo-wychowawczej Gmina w ramach współfinansowania wydatków z Powiatem wydatkowała łącznie **83 348,96 zł.** w tym za pobyt w rodzinach zastępczych – **46 532,10 zł.** natomiast za pobyt 1 dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej **36 816,86 zł.**

W przypadku, gdy Ośrodek Pomocy poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy i następnie wnioskuje do kierownika Ośrodka o przydzielenie temu rodzicowi asystenta rodziny.

Asystent rodziny udziela wsparcia rodzinom, aby w przyszłości samodzielnie potrafiły pokonywać trudności życiowe, zwłaszcza dotyczące opieki i wychowania dzieci. Asystent rodziny towarzyszy rodzicom we wprowadzeniu zmian w swoim myśleniu, zachowaniu oraz otoczeniu, koniecznych do tego, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i prawidłowemu rozwojowi dzieci.

W roku 2021 w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kotuniu był zatrudniony jeden asystent rodziny (1 etat, umowa o pracę). Asystent rodziny w roku 2021 obejmował wsparciem 10 rodzin. Liczba dzieci w rodzinach wyniosła 15.

W rodzinach tych podejmowane były działania w zakresie wzmacnianie roli i funkcji rodziny:

- rozwijania umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziny, budowania kompetencji i postaw wychowawczych poprzez indywidualne konsultacje wychowawcze oraz udzielanie wsparcia dla rodziców mających trudności wychowawcze z dziećmi,
- poprawy ich sytuacji życiowej, w tym zdobywaniu umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, racjonalnego gospodarowania budżetem domowym,
- utrzymywania higieny i pielęgnacji,
- monitorowania z pedagogami i wychowawcami absencji i realizowania obowiązku szkolnego dzieci,
- udzielania rodzinom pomocy w rozwiązywaniu problemów psychologicznych,
- przedstawiania ofert pracy, szkoleń w zakresie podnoszenia kwalifikacji i zdobywania nowych umiejętności,
- motywowania osób z problemem alkoholowym do podejmowania lub kontynuowania terapii
- współpracy z instytucjami wspierającymi rodzinę takimi jak: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Sąd Rejonowy, Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, szkoły i przedszkola,
- poprawy relacji między członkami rodziny.

Głównym celem zadania była realizacja pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych. Zadaniem asystenta było całościowe wspieranie rodziny wychowującej dzieci, zagrożonej wykluczeniem społecznym, poprzez zmianę stosunku osób w rodzinie do podniesienia samooceny, wzbudzenie wiary we własne siły, a także pomoc w wykonywaniu najprostszych czynności. Bardzo ważnym było indywidualne podejście do rodziny i jej problemów, co służyło rozwojowi kompetencji wszystkich jej członków- rodziców i dzieci. Rodzina bowiem jest podstawowym środowiskiem jakie powinno gwarantować dzieciom bezpieczeństwo emocjonalne, dawać im poczucie więzi i doświadczenia niezbędne dla ich prawidłowego rozwoju. Zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny, powodujące groźne dysfunkcje, takie jak uzależnienia, przemoc, zaniedbania, bezradność, mogą prowadzić do konieczności objęcia dzieci opieką zastępczą. Jednym z narzędzi pracy z rodziną w takiej sytuacji jest wprowadzenie do niej asystenta rodziny.

Ogółem w ramach realizowanego zadania poniesiono koszt w wysokości **59 001,51 zł.**

XII. PRZEMOC

W ramach procedury Niebieskiej Karty w 2021 r. wszczęto 21 nowych procedur. Powołano 18 Grup Robocze do pracy z nowymi rodzinami z problemem przemocy. Ponadto członkowie GR pracowali z rodzinami, u których w/w procedurę wszczęto w poprzednich latach (łącznie w 2021r. zajmowano się 36 NK). W sumie w 2021 r. odbyło się 118 spotkań GR i 17 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego. W spotkaniach Grup Roboczych w dużej mierze zaangażowani są pracownicy socjalni, którzy uczestniczą w każdym spotkaniu, monitorują sytuację w rodzinach, przeprowadzają wielokrotnie rozmowy motywujące zarówno osobę stosującą przemoc jak i doznającą przemocy. W ramach swoich obowiązków służbowych pracownicy socjalni kilkadziesiąt godzin rocznie zajmują się pracą z rodziną i tak np. pierwsze spotkanie z osobami potrzebującymi pomocy zajmuje ok. 4 godziny. Procedura Niebieskiej Karty to nie tylko mozolna , wręcz „szyfrowa” praca z rodzinami ale również olbrzymi pakiet biurokracji, który z mocy ustawy został nałożony na pracowników GOPS. Jednateczka procedury NK prowadzona w rodzinie to plik dokumentów, notatek, wezwań. Zamknięcie procedury w rodzinie nie kończy współpracy z rodziną, pracownik w dalszym ciągu utrzymuje kontakt z rodziną.

XI. PRACE SPOŁECZNIE-UŻYTECZNE

Od 2013 roku na terenie Gminy Kotuń są prowadzone prace społecznie- użyteczne, które wykonują osoby bezrobotne, zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Siedlcach. W 2021 roku w okresie marzec - listopad w ramach zawartego porozumienia o współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Siedlcach do wykonywania prac zostały zakwalifikowane 4 osoby bezrobotne, korzystające ze świadczeń pomocy społecznej. Osoby te wykonywały prace porządkowe mające na celu utrzymanie czystości ulic, obiektów i konserwację chodników na terenie Gminy Kotuń. Dla pracowników zakupiono rękawiczki ochronne, kamizelki odblaskowe oraz sprzęt niezbędny do utrzymania porządku i czystości m.in. , grabie, sekatory i benzynę niezbędną do koszenia trawy. Na terenach zielonych w/w kosili trawę , grabili, wycinali krzewy i wykonywali ogólne prace ogrodniczo-konserwatorskie. Pracownik socjalny monitorował pracę w/w po czym zapisywał godziny pracy na liście obecności podpisywanej przez każdą osobę oraz serwisował sprzęt.

Pracownicy socjalni wielokrotnie zmagali się z problemem alkoholowym pracowników oraz musieli motywować do systematycznego stawiania się w miejscach pracy oraz wyrobienia normy godzinnej wymaganej w danym miesiącu kalendarzowym. Ponadto motywowali do utrzymywania odpowiedniej higieny ciała pracowników.

XII. PROJEKT „CZAS SENIORA”

Od 3 stycznia 2020 r. Gmina Kotuń w partnerstwie z Gminami: Skórzec, Siedlce i Wiśniew realizuje projekt pt. „CZAS SENIORA” dofinansowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020, Działanie 9.2 Usługi społeczne i usługi opieki zdrowotnej, Poddziałanie 9.2.1 Zwiększenie dostępności usług społecznych.

Realizatorami projektu są Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej.

Cel główny projektu:

Zwiększenie aktywności i uczestnictwa 234 osób (185K i 49 M) niesamodzielnych tj. zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym zamieszkałych na terenie Gminy Kotuń – 75 osób (57 K, 18 M), Gminy Skórzec – 75 osób (55 K, 20 M), Gminy Siedlce - 62 osoby (53 K, 9 M), Gminy Wiśniew – 22 osoby (20K, 2M)

W każdej z gmin zostały utworzone Lokalne Kluby Seniora. W ramach prowadzonych Klubów realizowane są następujące rodzaje usług opiekuńczych :

- ✓ Edukacja prozdrowotna – wykłady z indywidualnymi konsultacjami Uczestników Projektu ze specjalistami: lekarz, pielęgniarka, ratownik medyczny, fizjoterapeuta;
- ✓ Edukacja prozdrowotna – warsztaty pn. Pierwsza pomoc przedmedyczna;
- ✓ Edukacja prozdrowotna – warsztaty kulinarne pn. Zdrowy senior – dieta i zasady zdrowego odżywiania się;
- ✓ Edukacja prozdrowotna – terapia tańcem i ruchem czyli gimnastyka rehabilitacyjna;
- ✓ Przeprowadzenie zajęć edukacyjnych e-Senior. Zajęcia obejmują podstawy obsługi komputera w zakresie umiejętności komunikacji ze światem zewnętrznym, w tym wyszukiwarki: rozkładów jazdy autobusów i pociągów, e-płatności, godziny otwarcia przychodni i apteki, rezerwacja wizyty u lekarza, e-prasa, e-zakupy, komunikacja za pomocą skype/a, komunikowanie się z rodziną i przyjaciółmi za pomocą internetu, obsługi telefonu, tabletu.
- ✓ Działalność kulturalna : jednodniowe wyjazdy do kina, teatru, koncerty, muzeum, imprezy kulturalne.
- ✓ Zajęcia sportowe; nordic walking, aquaerobic basen, kręgle, bilard.
- ✓ Zajęcia rozwijające umiejętności i zainteresowania seniorów i zagospodarujące czas wolny: rękodzieło, szydełkowanie, hafciarstwo, kulinaria, warsztaty taneczne, muzyczne.
- ✓ Zajęcia zwiększające aktywność i uczestnictwo seniorów w życiu społecznym – trening pamięci.
- ✓ Spotkania i prezentacje międzygminne.
- ✓ Wyjazdy integracyjno-aktywnościowe.
- ✓ Obchody Narodowego Dnia Seniora.
- ✓ Utworzenie i prowadzenie grup samopomocowych.

Ponadto na terenie Gminy Kotuń została utworzona wypożyczalnia sprzętu pielęgnacyjnego i wspomagającego. Został zakupiony sprzęt m.in. wózki inwalidzkie, chodziki rehabilitacyjne, podnośniki wannowe, siedziska wannowe obrotowe z oparciem, ławeczki wannowe, kule, taborety pod prysznic ,maty antypoślizgowe do wanny lub pod prysznic, uchwyty do łazienki, laski dla osób niewidomych, naklejki brajlowskie na klawiaturę, szyny podjazdowe, szyny teleskopowe, łóżka

rehabilitacyjne proste, łóżka ze sterownikiem elektrycznym, materace przeciwodleżynowe, krzesła sedesy na kółkach

Wartość projektu – 4.680 508,69 zł.

Okres realizacji projektu 24 miesiące. Z uwagi na obostrzenia rządowe związane z epidemią okres realizacji projektu uległ wydłużeniu do 31.07.2022.

XIII. WSPÓŁPRACA

Ośrodek przy realizacji poszczególnych zadań współpracował z wieloma podmiotami, instytucjami i organizacjami pozarządowymi. Wśród najważniejszych podmiotów, z którymi prowadzona jest regularna współpraca należą w szczególności :

- Szkoły,
- Policja
- Kuratorzy sądowi
- Kościoły z terenu gminy Kotuń
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Lekarze rodzinni, pielęgniarki środowiskowe
- Powiatowy Urząd Pracy w Siedlcach
- Polski Komitet Pomocy Społecznej w Siedlcach
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych
- Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego
- Centrum Integracji Społecznej

XIV. WNIOSKI

W wyniku analizy powyższych danych można wnioskować, że w Gminie Kotuń realizowanych jest wiele działań, które skierowane są do mieszkańców w celu zaspokajania ich potrzeb, a w szczególności niwelowania nierówności społecznych. Ważnym elementem było i jest przeciwdziałanie występowaniu negatywnych zjawisk np. występowania przemocy, uzależnień, problemów opiekuńczo-wychowawczych rodzin z dziećmi, zgodnie z zasadą „lepiej zapobiegać niż leczyć”. Istotne znaczenie ma też wspieranie osób z niepełnosprawnościami, w szczególności osób starszych i samotnych. Realizacja zadań w tych obszarach na pewno jest konieczna i wymaga kontynuowania. Jednak z powodu obecnej sytuacji występowania stanu epidemii oraz wprowadzanych ograniczeń na terytorium Rzeczypospolitej polskiej problemy mieszkańców stają zupełnie odmienne. Nie znaczy to, że znikną obecne trudności, ale na pierwszy plan wyłaniają się problemy związane z kryzysem i osamotnieniem.

Rok 2021 będzie dla Ośrodka kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań wynikających z ustaw oraz podejmowaniem nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, żeby instytucja pomocy Społecznej była skuteczna, efektywna i nowoczesna.

W szczególności poprzez :

- 1) prowadzenie aktywnej integracji adresowanej do klientów pomocy społecznej z wykorzystaniem instrumentów aktywizacji społecznej, zawodowej, zdrowotnej i edukacyjnej,

- 2) wdrażanie projektów w ramach środków unijnych,
- 3) tworzenie i wdrażanie programów osłonowych służących realizacji zadań pomocy społecznej adresowanych do konkretnych grup podopiecznych,
- 4) kontynuacji lokalnych gminnych programów : w zakresie opieki nad dzieckiem i rodziną, Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- 5) podejmowanie kompleksowych działań na rzecz zmiany postaw klientów, zwiększania ich aktywności i współuczestniczenia w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych, realizację gminnych programów skierowanych na rozwiązywanie problemów społecznych (profilaktyka i przeciwdziałanie alkoholizmowi, narkomanii)
- 6) zwiększeniu współpracy z innymi podmiotami na poziomie lokalnym,
- 7) stałe monitorowanie bieżącej sytuacji epidemiologicznej i podejmowanie działań zmierzających do udzielania doraźnej pomocy mieszkańcom w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych,
- 8) sporządzanie diagnozy sytuacji życiowej mieszkańców,
- 9) kontynuowanie realizacji wszystkich zadań w zakresie w zakresie pomocy społecznej w celu zaspokajania niezbędnych potrzeb umożliwiających życie odpowiadające godności człowieka.
- 10) Utrzymanie na tym samym poziomie standardów związanych z pracą socjalną oraz realizacją wypłaty świadczeń poprzez zwiększanie kompetencji służb i reagowanie na bieżące potrzeby związane z funkcjonowaniem Ośrodka.

Z up. Wójta Gminy
KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Koloniu

mgr Grażyna Rybak